

RÁMCOVÝ UČEBNÍ PLÁN - Kurz pro výkon obecných zemědělských činností

Odborné tématické celky	Doporučený podíl rozsahu výuky z celkového počtu 300 hodin
Pěstování zemědělských plodin	12 - 15 %
Chov hospodářských zvířat	12 - 15 %
Zemědělská technika a technologické linky	7 - 10 %
Ekonomika podnikání	12 - 15 %
Základy obsluhy informačních technologií	5 - 12 %
Základy zemědělského práva a politiky	2 - 4 %
Zásady bezpečnosti a hygieny práce	1 - 2 %
Ekologické hospodaření, tvorba a ochrana krajiny	3 - 5 %
Zpracování projektu	2 - 5 %
Praxe	25 - 35 %

Konkrétní obsah jednotlivých odborných tématických celků volí vyučující podle níže uvedených rámcových učebních osnov a podpisem schvaluje ředitel vzdělávacího subjektu. V tématických odborných celcích pěstování zemědělských plodin a chov hospodářských zvířat se zaměřuje jak na základní znalosti o rostlinách a zvířatech, tak také na technologie jednotlivých výrob. Do odborného tématického celku zařazuje pouze učivo, které má prioritní význam pro kvalifikaci účastníka. Metodické pokyny pro vyučujícího jsou uvedeny v úvodu jednotlivých tématických celků.

Rámcové učební osnovy jednotlivých tématických celků

Pěstování zemědělských plodin

Pojetí tématického celku

Při stanovení konkrétního obsahu a rozsahu učiva je třeba vycházet z odborné úrovně účastníků kurzu a přiměřeně také z jejich potřeb a výrobního zaměření. Je třeba dosáhnout toho, aby všichni absolventi kurzu měli osvojeny základní podmínky a technologie pěstování zemědělských plodin, a to bez ohledu na jejich výrobní zaměření. Úroveň těchto poznatků, které umožňují výkon obecných zemědělských činností bude ověřena testem při závěrečné zkoušce.

Biologickou podstatu pěstování rostlin, a další podpůrné poznatky, se doporučuje uplatnit pouze v míře nezbytně nutné pro pochopení souvislostí. Hlavní důraz je kladen na moderní technologie pěstování běžných zemědělských plodin a na speciální plodiny vybrané podle výrobního zaměření a potřeb účastníků. Při výkladu učiva dbá vyučující na zásady správné zemědělské praxe. Výuka pěstování speciálních plodin probíhá především formou konzultací a samostudia. Toto učivo by mělo být promítnuto zejména do absolventského projektu účastníka.

V průběhu kurzu, po získání potřebných dovedností v obsluze osobního počítače, zadává vyučující účastníkům úkoly, k jejichž splnění musí využívat zemědělské informační servery. Jde zejména o vyhledávání nových metodik pro dodržování cross compliance, odborných rad pro uplatňování nových technologií, o přenos nových poznatků resortního výzkumu do praxe apod. Doporučuje se využívat resortně zaměřené internetové stránky, např.

www.agronavigátor.cz, www.vuzt.cz, www.vurv.cz, www.srs.cz a další. Splnění úkolu kontroluje zadáním referátu o dané problematice.

Uvedený rámcový rozpis učiva je orientační. Konkrétní odborný obsah určí vyučující po zjištění úrovně znalostí a zájmu jednotlivých účastníků o pěstování zemědělských plodin při zahájení kurzu. Přihlíží přitom k podmínkám vzdělávacího subjektu a výrobnímu zaměření regionu. Součástí učiva o pěstování jednotlivých zemědělských plodin jsou také technologické postupy a použité mechanizační prostředky, včetně neopominutelných požadavků bezpečnosti a hygieny práce.

Rámcový rozpis učiva

1. Základy biologie rostlin

stavba těla rostlin, buňka, pletiva, orgány, rozmnožování rostlin, opylení, oplození, plod, růst a vývoj rostliny, fenologie, rajonizace

2. Základní složky prostředí

ovzduší - meteorologické prvky, jejich účinek a měření, podnebí, počasí, světlo a teplo - světelné a teplotní podmínky stanoviště, voda - příjem a výdej vody, retence vody v krajině, mikroklima, biodiverzita - zvýšení druhové rozmanitosti rostlin a živočichů v agroekosystémech

3. Výživa rostlin a hnojení

výživa ze vzduchu a z půdy, biogenní prvky, statková a průmyslová hnojiva, technologie a plán hnojení, osevní postupy

4. Půda a její zpracování

vznik a vývoj půdy, půdní profil, půdní vzorky, odběr a stanovení obsahu živin a pH, složení půdy, vlastnosti půdy, struktura, humus, půdní druhy, ovlivnění vlastností půd a ochrana půdy, zpracování půdy (základní, předseťové, vegetační), BPEJ, ceny půdy

5. Setí a sázení

osivo a sadba - výroba, vlastnosti, posuzování, šlechtění, technika setí a sázení

6. Ochrana rostlin

základní pojmy, diagnostika hlavních škodlivých organismů, metody ochrany rostlin proti škodlivým činitelům, zacházení s přípravky na ochranu rostlin, základní evidence v ochraně rostlin, mechanizace a ekonomické hodnocení

7. Pěstování polních plodin

obiloviny pšenice, ječmen, žito, oves, kukuřice

luskoviny hrách, bob, čočka, sója

olejniny řepka, mák, slunečnice

okopaniny cukrovka, brambory, krmná řepa

speciální plodiny (regionálně) sladovnický ječmen, kmín, chmel, len, vinná réva apod.

8. Pícninářství a krmivářství

rozdělení a charakteristika pícnin, zakládání a ošetřování porostů, trvalé travní porosty, konzervace píce (siláž, senáž, seno), trvalé travní porosty

9. Alternativní postupy a ekologické kultury

ekologická produkce potravin, obnovitelné zdroje energie, bionafta, dřevní hmota, zalesňování, zatravňování

10. Pěstování alternativních plodin

agrotechnika, zpracování, odbyt, marketing, ekonomika - pšenice špalda, pohanka, proso, oves nahý, ječmen nahý, amaranthus, konopí

Chov hospodářských zvířat

Pojetí tématického celku

Při stanovení konkrétního obsahu a rozsahu učiva je třeba vycházet z odborné úrovně účastníků kurzu a přiměřeně také z jejich potřeb a výrobního zaměření. Je třeba dosáhnout toho, aby všichni absolventi kurzu měli osvojeny obecné základy chovu hospodářských zvířat a základy chovu skotu a prasat, a to bez ohledu na jejich výrobní zaměření. Úroveň těchto poznatků, které umožňují výkon obecných zemědělských činností bude ověřena testem při závěrečné zkoušce.

U účastníků, jejichž zemědělská činnost je orientována na chov hospodářských zvířat, bude tato problematika probrána do větší šíře a rozsahu. Zejména pro ně je určeno odborné téma chov ostatních hospodářských zvířat. Při probírání technologie chovu jednotlivých druhů hospodářských zvířat je součástí výkladu také učivo o zemědělských stavbách a budovách, ve kterých jsou chována. Důraz je kladen především na výuku moderních technologií chovu hospodářských zvířat a uplatňování zásad správné zemědělské praxe a welfare. Pro nadstandardní a specifické učivo jsou využívány především konzultace a samostudium. Toto učivo by mělo být promítnuto zejména do absolventského projektu účastníka.

V průběhu kurzu, po získání potřebných dovedností v obsluze osobního počítače, zadává vyučující účastníkům úkoly, k jejichž splnění musí využívat zemědělské informační servery. Jde zejména o vyhledávání nových metodik pro dodržování cross compliance, odborných rad pro uplatňování nových technologií, o přenos nových poznatků resortního výzkumu do praxe apod. Doporučuje se využívat internetové stránky, např. www.agronavigator.cz, www.vuzt.cz, www.vuzv.cz, www.svsr.cz a další. Splnění úkolu kontroluje zadáním referátu o dané problematice.

Uvedený rámcový rozpis učiva je orientační. Konkrétní odborný obsah určí vyučující po zjištění úrovně znalostí a zájmu jednotlivých účastníků při zahájení kurzu. Přihlíží přitom k podmínkám vzdělávacího subjektu a výrobnímu zaměření regionu.

Rámcový rozpis učiva

1. Anatomie a fyziologie hospodářských zvířat
základní anatomické názvosloví, části a krajiny těla, organismus – stavba a činnost
2. Obecná zootechnika a etologie
plemena a vlastnosti hospodářských zvířat, činitelé chovatelského prostředí, základy veterinární prevence, welfare
3. Výživa a krmení hospodářských zvířat
fyziologie výživy zvířat, živiny, krmiva, krmné dávky, úprava krmiv a skladování
4. Chov skotu
význam chovu skotu, plemena, plemenitba, chov jednotlivých kategorií skotu, doporučené technologické systémy chovu, pracovní a životní prostředí v chovu skotu
5. Chov prasat
význam chovu prasat, plemena prasat, plemenitba, chov jednotlivých kategorií prasat, zpracování jatečních prasat, doporučené technologické systémy chovu, pracovní a životní prostředí v chovu prasat
6. Chov ostatních hospodářských zvířat
chov koní *význam chovu koní, plemena, plemenitba, ošetřování, výcvik, doporučené technologické systémy chovu, pracovní a životní prostředí v chovu koní*

chov ovcí	<i>význam chovu ovcí, plemena, plemenitba, odchov jednotlivých kategorií, ovčácký pes, doporučené technologické systémy chovu, pracovní a životní prostředí v chovu ovcí</i>
chov koz	<i>význam chovu koz, plemena, plemenitba, odchov jednotlivých kategorií, doporučené technologické systémy chovu, pracovní a životní prostředí v chovu koz</i>
chov drůbeže	<i>význam chovu drůbeže, chov slepic, chov kachen, chov husí, chov krůt, doporučené technologické systémy chovu, pracovní a životní prostředí v chovu drůbeže</i>
chov holubů	<i>význam chovu holubů, plemena, plemenitba, doporučené technologické systémy chovu, vliv chovu holubů na životní prostředí</i>
chov králíků	<i>význam chovu králíků, plemena, plemenitba, chov v drobnochovech a velkochovech, doporučené technologické systémy chovu, pracovní a životní prostředí v chovu králíků</i>
chov ryb	<i>význam chovu ryb, druhy chovaných ryb, plemenitba v chovu ryb, chov jednotlivých druhů, doporučené technologické systémy chovu, pracovní a životní prostředí v chovu ryb</i>
chov včel	<i>význam chovu včel, včela a včelstvo, plemenitba včel, chov a ošetřování včelstva, doporučené technologické systémy chovu, pracovní a životní prostředí v chovu včel</i>
farmový chov zvěře	<i>význam, zásady a realizace farmového chovu zvěře, doporučené technologické systémy chovu, pracovní a životní prostředí ve farmovém chovu zvěře</i>
chov běžců	<i>význam chovu běžců, druhy běžců, líhnutí a chov, doporučené technologické systémy chovu, pracovní a životní prostředí v chovu běžců</i>

Zemědělská technika a technologické linky

Pojetí tématického celku

Při stanovení konkrétního obsahu a rozsahu učiva je třeba vycházet z odborné úrovně účastníků kurzu a přiměřeně také z jejich potřeb a výrobního zaměření. Je třeba dosáhnout toho, aby všichni absolventi kurzu měli osvojeny zásady efektivního a bezpečného využívání zemědělské techniky a technologických linek. Úroveň těchto poznatků, které umožňují výkon obecných zemědělských činností, bude ověřena testem při závěrečné zkoušce.

Uvedený rámcový rozpis učiva je orientační. Konkrétní odborný obsah určí vyučující po zjištění úrovně znalostí a zájmu jednotlivých účastníků při zahájení kurzu s ohledem na podmínky vzdělávacího subjektu a výrobní zaměření regionu. Vzhledem k velké rozmanitosti v praxi využívané zemědělské mechanizace, její rychlé inovaci a zavádění nových technologií se vyučující při výkladu učiva zaměří zejména na objasnění základních principů činnosti strojů a zařízení pro standardní pěstitelské a chovatelské činnosti, jejich uplatnění u současné zemědělské techniky, využívání technologických linek a také na uplatňování zásad správné zemědělské praxe. Se specifickou a v regionu nevyužívanou technikou seznámí vyučující účastníka kurzu informativně.

Rámcový rozpis učiva

1. Energetické zdroje využívané mechanizačními prostředky v zemědělství
motory - spalovací, elektrické,

- přenos energie - mechanický, hydraulický, elektrický kombinovaný*
2. Doprava v zemědělství a manipulace s materiálem
dopravníky - mechanické a pneumatické, doprava kapalin, kolové dopravníky, paletizace, kontejnerizace
 3. Zpracování půdy a hnojení
stroje a zařízení pro základní zpracování půdy, předseťové zpracování půdy, rozmetadla, postřikovače
 4. Mechanizační prostředky pro setí a sázení
secí stroje, sázecí stroje, přesazovací stroje
 5. Mechanizační prostředky pro ošetřování rostlin během vegetace
plečky, hrobkovače, stroje a zařízení na ochranu rostlin, zavlažovací zařízení
 6. Sklizeň pícnin
žací stroje, čechrače, mačkače, obraceče, shrnovače, sběrací vozy, sklízecí rezačky, prostředky pro konzervaci a skladování píce, prostředky pro sušení, silážování a senážování
 7. Sklizeň a posklizňová úprava obilovin
sklízecí mlátičky, prostředky pro posklizňovou úpravu zrna – čističky, třídačky, sušičky, sila, prostředky pro úklid a skladování slámy, lisy
 8. Sklizeň a posklizňová úprava okopanin
prostředky pro sklizeň, úpravu a skladování brambor, prostředky pro sklizeň řepy
 9. Sklizeň a posklizňová úprava speciálních plodin
prostředky na sklizeň posklizňovou úpravu a skladování ovoce, zeleniny, lnu a chmele, prostředky pro obhospodařování zemědělské půdy v horských oblastech
 10. Krmení a ošetřování hospodářských zvířat
zootechnické požadavky, prostředky pro přípravu a zakládání krmiv, napáječky, prostředky pro odstraňování mrvy, močůvky a kejdy, zařízení pro vázání zvířat
 11. Dojení a chlazení mléka
zootechnické požadavky, dojící zařízení, chladicí zařízení
 12. Stroje a zařízení pro získávání energie z netradičních zdrojů
regenerátory, rekuperátory, tepelná čerpadla - chlazení mléka, vyvíječe bioplynu, kotle na spalování netradičních paliv
 13. Provozní spolehlivost zemědělské techniky
princip opotřebení strojů, systém technických údržeb a oprav, základní způsoby renovací a oprav, zásady péče o zemědělskou techniku a její skladování
 14. Využití mechanizačních prostředků
sestavování souprav, sestavování technologických linek, posuzování výkonnosti a ekonomické efektivnosti
 15. Zemědělské stavby
projektová dokumentace, povolení stavby, stavby pro rostlinnou výrobu, stavby pro živočišnou výrobu, dílny a garáže

Ekonomika podnikání

Pojetí tématického celku

U rámcového rozpisu učiva se doporučuje dodržet sled témat. Současně je vhodné přizpůsobit konkrétní obsah a rozsah tématických celků odborné úrovni účastníků kurzu, kterou získali předchozím studiem a praxí, a také praktickým potřebám, které vyplynou z velikosti, právní formy a výrobního zaměření jejich podniku. Úroveň vstupních znalostí a potřeb zjistí

vyučující na začátku kurzu neklasifikovaným písemným nebo ústním testem a využije je při sestavení programu konzultací.

Konzultace se doporučuje využít především ke kontrole znalostí z doporučené literatury, k výkladu složitějších celků a souvislostí mezi ekonomickými kategoriemi, a především k praktické aplikaci získaných teoretických znalostí účetnictví. K praktickým aplikacím je vhodné využívat veřejně dostupné informace, ale také informace z podniků účastníků kurzu.

Účastníci se naučí hodnotit zjištěné ekonomické informace a vyvozovat z nich závěry pro řízení podniku. Proto je kladen důraz hlavně na analýzu informací (jejich zpracování a hodnocení) a na možnosti jejich využití pro rozhodování.

Úroveň teoretických znalostí a schopnost jejich aplikace bude ověřena při zpracování absolventského projektu a při závěrečné zkoušce.

Rámcový rozpis učiva

1. Podnik v podmínkách tržního hospodářství
klasifikace podniků, postavení zemědělského podniku v rámci národního hospodářství ČR, ekonomická podstata zemědělského podniku, sdružování podniků, úloha státu při utváření organizační struktury zemědělství
2. Podnikové činnosti
výrobní a odbytová činnost, zásobovací, personální, investiční, ekonomický systém a funkce podniku, marketing a management, evidence podnikových činností, základní principy účetnictví, finanční a vnitropodnikové účetnictví, soustava účtů
3. Majetková výstavba podniku
druhy majetku, způsoby pořízování, hodnocení obratu – aktivity, obnova a rozšiřování majetku, zvláštnosti využití majetku v zemědělských podnicích, základy účtování majetku (pořízení, skladování, opotřebení, získávání a použití zdrojů financování)
4. Zásobovací činnost podniku
evidence zásob a nákladů, plánování a hodnocení obratu zásob, odbytová činnost podniku, využití analýzy trhu při plánování odbytu, náklady odbytu, podmínky prodeje na tuzemských a zahraničních trzích, základy celní politiky
5. Zdroje financování podnikatelské činnosti
náklady na zdroje financování – úrok, podíl na zisku, průměrné náklady, ovlivňující faktory – úroková míra, inflace, měnový kurz, časové riziko, vztahy podniku k poskytovatelům kapitálu, hodnocení bonity klienta
6. Kapitálová (finanční) struktura
zvláštnosti struktury zemědělského podniku, pravidla financování, překapitalizování a podkapitalizování podniku a důsledky
7. Pracovní síla
úloha, personální činnosti, faktory ovlivňující potřebu práce, hodnocení struktury a využití pracovních sil, cena práce, základy odměňování pracovních sil v zemědělství – formy, uplatnění zákona o mzdě a zákona o platu, účtování mezd a ostatních osobních nákladů, sociální a zdravotní pojištění zaměstnanců a zaměstnavatelů
8. Půda
funkce, klasifikace v ČR a EU, trh s půdou, úřední a tržní cena půdy, náklady na užívání – nájemné a daně z pozemků, hodnocení využití půd, ochrana zemědělského půdního fondu, produkční funkce a ochrana životního prostředí
9. Výrobní činnost podniku
struktura výroby, faktory ovlivňující strukturu, klasifikace a vyjadřování výsledků výroby, tvorba a rozdělování produkce v podniku, zvláštnosti plánování výsledků výroby v zemědělství

10. Výnosy, náklady, zisk a cash flow podniku
vymezení pojmů, struktura výnosů, nákladů, zisku a cash flow, význam a funkce zisku, význam a využití cash flow, účtování výnosů, nákladů, příjmů a výdajů, daně z příjmů a přidané hodnoty, obsah daňového priznání, ostatní daně, daňové zatížení podniku
11. Hodnocení stupně využití produkčních zdrojů
 význam a základy *poměrové ukazatele, soustavy ukazatelů, pyramidální rozklady a indexy, podstata, konstrukce, vyhodnocení úrovně a dynamiky, využití programů na FAN*
 finanční analýzy
 ekonomická efektivnost *intenzita výroby, produktivita práce, rentabilita výroby*
 výroby *v zemědělských podnicích, podstata, konstrukce, vyhodnocení úrovně a dynamiky,*
12. Kalkulace nákladů a cen produkce
předběžné a výsledné kalkulace nákladů a cen, zdroje informací pro zpracování předběžných kalkulací (šetření ÚZEI, VÚRV, VÚŽV, VÚZT), podstata a využití kalkulace hrubého rozpětí a příspěvku na úhradu, využití kalkulací při hodnocení hospodárnosti, efektivnosti a pro plánovací účely
13. Investiční činnost podniku a příprava podnikatelských projektů
plánování nákladů a výnosů podnikatelských projektů, význam faktoru času a rizika, statické, dynamické a nákladové ukazatele ekonomické efektivnosti investic, konstrukce, vyhodnocení, programy podnikání v ČR
14. Důvody a cíle poskytování dotací a podpor
dotační programy vyhlášené EU, MZe, MŽP, MMR a MPO, administrativní a ekonomické podmínky získávání podpor do zemědělských podniků a venkovských oblastí (§ 250b trestního zákona - odpovědnost za uvedení nepravdivých údajů v žádostech)
15. Hlavní problémy ekonomiky výroby, zpracování a spotřeby produktů
 rostlinná výroba *kvalita a ceny vstupů, faktory ovlivňující cenu produkce, hodnocení kvality produkce, uspořádání dodavatelsko-odběratelských vztahů, význam plodinových burz a dalších obchodních organizací, obchodování na burzách*
 živočišná výroba *množství, kvalita a cena vstupů, hodnocení užitkovosti a kvality práce, faktory ovlivňující cenu, uspořádání dodavatelsko-odběratelských vztahů, úloha obchodních organizací*

Základy obsluhy informačních technologií

Pojetí tématického celku

Úroveň znalostí účastníků v obsluze PC zjistí vyučující vhodně voleným vstupním testem. Účastníkům, kteří nemají žádné praktické dovednosti v ovládní PC stanoví vyučující takový obsah a rozsah učiva, aby po ukončení kurzu byli schopni samostatně využívat základní aplikace MS Word, MS Excel, Internet Explorer a MS Outlook, uměli najít základní informace pro svoji zemědělskou činnost na Internetu a uměli komunikovat prostřednictvím elektronické pošty.

Účastníkům, kteří již ovládají PC stanoví vyučující obsah tématického celku podle vybavení a zaměření vzdělávacího subjektu. Doporučuje se, aby přitom zohlednil jejich odborné zájmy. Účastníci budou na základě vstupního testu rozděleni do tří cílových skupin:

- skupina A - účastníci, kteří nemají ani elementární znalosti a zkušenosti s informačními technologiemi,
- skupina B - účastníci, kteří prokáží částečné znalosti obsluhy PC a základních aplikací a potřebují formou konzultace své znalosti utřídit, doplnit a upevnit,

- skupina C - účastníci, kteří v testu prokáží znalosti v obsluze PC.

Téma 3. Základy MS Internet Explorer zařazené ve skupině A probere vyučující časově tak, aby ho mohli účastníci využít ke splnění úkolů stanovených v tematických celcích Pěstování zemědělských plodin a Chov hospodářských zvířat.

Rámcový rozpis učiva

Skupina A (doporučený rozsah 36 hodin, časový rozvrh na jednotlivé lekce dle uvážení vyučujícího)

1. Základy ovládání PC
základní části počítače, ovládání klávesnice a myši, pracovní plocha, spouštění a ukončování programů
2. Základy MS Word a MS Excel
základní funkce, vytváření nového souboru, formátování textu, tvorba jednoduché tabulky, kopírování a přenášení textu, používání automatických oprav, tisk, práce se soubory, kalkulace
3. Základy MS Internet Explorer
základní funkce vyhledávání na Internetu, nastavení výchozí stránky a oblíbených položek, historie vyhledávání, používání nápovědy
4. Informační zdroje na Internetu
www stránky institucí poskytujících informace v oblasti zemědělství a potravinářství, jde o vyhledávání informací využitelných pro řízení podniku, uplatnění nových poznatků výzkumu v praxi, environmentální osvětu apod., www.agronavigátor.cz, www.agris.cz, www.agroenvi.cz, www.szif.cz, www.asz.cz, a další
5. MS Outlook
základní funkce, vytvoření, příjem a odeslání zprávy, práce s přílohami, práce se složkami

Skupina B (doporučený rozsah 24 hodin, časový rozvrh na jednotlivé lekce dle uvážení vyučujícího)

1. Konzultace k doplnění znalostí o aplikacích MS Word, MS Excel, MS Internet Explorer a MS Outlook dle potřeby prokázané vstupním testem
2. Informační zdroje na Internetu (jako skupina A)
3. Aplikační programy pro řízení farem
ukázky podnikových manažerských programů, programů pro evidenci půdy, staveb, stáda, práce s demoverzemi těchto programů
Účastníky se doporučuje členit na zájemce o programy pro RV a ŽV.

Skupina C (doporučený rozsah 15 hodin, časový rozvrh na jednotlivé lekce dle uvážení vyučujícího)

1. Informační zdroje na Internetu (jako skupina A)
2. Podnikové manažerské systémy
aplikační programy určené pro optimální řízení farem, práce s demoverzemi programů

Základy zemědělského práva a politiky

Pojetí tematického celku

Vzhledem ke značnému rozsahu dané problematiky se při konkretizaci učiva vyučující zaměří především na seznámení účastníků kurzu se základy obecného a zemědělského práva. Jde o to, aby pochopili základy našeho právního systému, právní sílu jednotlivých předpisů a poznali zemědělský právní systém. Obdobným způsobem je nutno přistupovat k výuce

agrární politiky státu a EU. S předpisy vztahujícími se ke cross compliance může vyučující účastníky seznámit na konkrétních případech jejich uplatnění v jiných tematických celcích.

Rámcový rozpis učiva je pro vyučujícího pouze orientační a je nutné ho přizpůsobit potřebám účastníků kurzu na základě jejich zájmu, vývoje legislativy a zemědělské politiky.

Pro vlastníky lesů je zařazeno volitelné téma zahrnující nejdůležitější legislativu k pěstování, těžbě a obnově lesa. O jeho rozsahu a zařazení v učební osnově rozhodne vyučující podle zájmu účastníků kurzu.

Rámcový rozpis učiva

1. Právní systém ČR

přehled právních předpisů, právní síla jednotlivých právních norem a předpisů, právní odpovědnost

2. Obecné právní normy upravující podnikání

obchodní zákoník, živnostenský zákon, občanský zákoník, zákoník práce

3. Právní normy a předpisy upravující zemědělskou výrobu

rostlinná výroba *osiva, hnojiva, speciální kultury apod.*

živočišná výroba *chov zvířat, šlechtění a plemenitba zvířat, krmiva a jejich nezávadnost, veterinární zákon, zákon o ochraně zvířat proti týrání*

ochrana životního prostředí *ochrana vod a ovzduší, nakládání s odpadem*

bezpečnost a nezávadnost potravin *technické požadavky na výrobky, shoda výrobku, hygienické normy, zajištění zdravotní nezávadnosti potravin, zákon o geneticky modifikovaných organismech*

4. Principy agrární politiky státu a její zakotvení

postavení zemědělství v národním hospodářství, právní úpravy vztahu státu a podnikatele v zemědělství, právní úprava podnikání fyzických osob v agrárním sektoru, obchodně závazkové vztahy při podnikání v agrárním sektoru, mezinárodní smlouvy

fondy *PF ČR, PGRLF, SZIF*

5. Právní principy společné zemědělské politiky EU

nařízení a směrnice, strukturální fondy Evropské unie

Volitelné téma

6. Minimum pro vlastníky lesů

úvod do základů pěstování lesů, lesního hospodářského plánování a ochrany lesa, zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, a prováděcí vyhlášky, zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, a prováděcí vyhlášky, odborný lesní hospodář - jeho postavení, ustanovování a povinnosti vlastníků lesa k odbornému lesnímu hospodáři, podpora hospodaření v lesích ze strany státu, státní správa lesů, lesní stráž

Zásady bezpečnosti a hygieny práce

Pojetí tematického celku

Obsah učiva je zaměřen na získání základní orientace v oblasti legislativní úpravy bezpečnosti práce a požární ochrany tak, aby umožnil účastníkům kurzu kvalifikované rozhodování při organizaci práce v zemědělské výrobě.

Rámcový rozpis učiva

1. Základní právní úprava bezpečnosti práce:
 - ustanovení zákoníku práce ve vztahu k bezpečnosti a hygieně práce,
 - navazující předpisy (usnesení vlády atd.)*základní povinnosti zaměstnavatele, prevence rizik, vybavení osobními ochrannými pomůckami, vybavení pracovišť a pracovní prostředí, organizace práce a pracovní postupy, rizikové faktory pracovních podmínek*
2. Rizikové faktory z hlediska bezpečnosti a hygieny práce při provozování zemědělské výroby
ohrožení hlukem, prachem, vibracemi, biologickými činiteli, osvětlením, teplem, chladem, fyzickou zátěží, monotónní prací a psychickou zátěží
3. Požadavky na bezpečnost práce v souvislosti s používanými technologiemi
v rostlinné výrobě - používání hnojiv, chemických ochranných látek, práce se stroji a zařízeními v technologiích pěstování zemědělských plodin
v živočišné výrobě - ošetřování zvířat, přenos nákaz a nemocí, práce se stroji a zařízeními v technologiích chovu hospodářských zvířat
4. Pracovní úrazy, jejich právní a ekonomické řešení a důsledky
pojem pracovní úraz, evidence a hlášení pracovních úrazů, odpovědnost zaměstnavatele za škodu při pracovních úrazech a nemocech z povolání
5. Základní právní úprava požární ochrany - ustanovení zákona o požární ochraně ve vztahu k povinnostem právnických a fyzických osob
činnosti a objekty se zvýšeným a vysokým požárním nebezpečím, posouzení požárního nebezpečí, povinnosti právnických a fyzických osob
6. Systém norem a jejich požadavky z hlediska bezpečnosti práce a požární ochrany
platnost a závaznost ČSN, okruhy norem týkajících se zemědělské výroby

Ekologické hospodaření, tvorba a ochrana krajiny

Pojetí tématického celku

Je třeba, aby obsah i rozsah učiva vycházely z odborné úrovně účastníků kurzu s přihlédnutím k aktuálním ekologickým otázkám. Je nezbytné dosáhnout toho, aby si všichni absolventi kurzu osvojili základní ekologické pojmy a vztahy.

Obecné ekologické pojmy se doporučuje objasnit stručně, v míře nutné pro pochopení souvislostí. Hlavní důraz je kladen na vysvětlení funkcí jednotlivých složek krajiny a na zásady hospodaření v souladu s ochranou krajiny. Do probíraných témat je vhodné zařadit informace o světových ekologických problémech souvisejících s probíranými otázkami.

Rozpis učiva je orientační. S ohledem na rozsah témat a omezený počet vyučovacích hodin se doporučuje, aby prezenční výuka byla doplňována samostatnými domácími pracemi. Ověření úrovně poznatků účastníků je vhodné zařadit do vstupního testu.

Rámcový rozpis učiva

1. Základní pojmy
ekologie, ekologická orientace agrární politiky, význam, složky a rysy krajiny a jejich vývoj, potenciál krajiny
2. Krajinotvorné faktory
půda - chemizace biosféry, ohrožení rozmanitosti živé přírody,
voda - snižování množství chemických látek využívaných v zemědělství,
ovzduší - snižování emisí, ovlivňování klimatu

3. Zemědělství a krajina
charakteristika zemědělské výroby , vliv rostlinné a živočišné výroby na krajinu, funkce krajiny (estetická, rekreační, kulturní), význam zeleně a lesů - jejich vodohospodářský, klimatický, půdoochranný, rekreační, imisní filtr, produkce obnovitelné suroviny
4. Ekologické hospodaření
cíle, směry a principy ekologického hospodaření, výrobní postupy šetrné k životnímu prostředí, biopotraviny - podpora zpracovatelských postupů zemědělských produktů (uchování jakosti a ovlivnění zdravotního stavu spotřebitelů), chov zvířat v odpovídajícím životním prostředí
5. Rozvoj venkova
sídelní struktura, program obnovy vesnic, zvyšování ekonomické síly venkova - alternativní zdroje příjmů (přímý prodej výrobků, agroturistika), Program rozvoje venkova 2007-2013
6. Princip trvale udržitelného rozvoje
minimalizace čerpání neobnovitelných zdrojů energie a surovin, minimalizace zástavby půdy a negativních zásahů do krajinotvorných faktorů, minimalizace odpadů, ochrana přírodního a lidského potenciálu, prosazování postupů šetrných k životnímu prostředí, cross compliance (zásady správné zemědělské praxe, dodržování nitrátové směrnice, atd.)
7. Obnovitelné zdroje energie a její úspory
pěstování a spalování biomasy, výroba a využití bioplynu, solární zařízení, tepelná čerpadla a jejich využití, větrné a malé vodní elektrárny, kogenerace, rekuperace, systémy a ekonomika úspor energie
8. Hospodaření v horských a podhorských oblastech (LFA), chráněných krajinných oblastech a národních parcích
pojem a vymezení LFA oblastí, požadavky na zemědělskou činnost z hlediska zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ekologie zemědělství v LFA oblastech

Praxe

Pojetí tématického celku

Tematický celek praxe má umožnit všem účastníkům osvojení si základních dovedností pro výkon zemědělských manuálních činností a intelektuálních dovedností potřebných k řízení firmy. Jde o řízenou praxi při níž účastník kurzu vykonává zejména činnosti související s výrobním zaměřením své farmy, či podniku, ve kterém pracuje. Obsah praxe je důležitý především u potenciálních zájemců o podnikání v zemědělství, kteří si zatím neosvojili výkon praktických zemědělských činností a úkonů.

Při řízené praxi vyučující po dohodě s účastníkem stanoví cílový stav dovedností, které si má během praxe osvojit a jeho dosažení v průběhu kurzu sleduje. Základem sledování je deník praxe, kam účastník zapisuje jednotlivé činnosti a dobu jejich výkonu. Deník praxe předloží účastník kurzu komisi u závěrečné zkoušky. Forma deníku není předepsána.

Praxi může účastník kurzu vykonávat na vlastní farmě nebo zemědělském podniku, může ji vykonávat na smluvně sjednaném pracovišti některé zemědělské organizace nebo ve školním statku. Pokud bude praxe vykonávána na smluvním pracovišti, musí účastník kurzu předložit písemný doklad, že vybraný zemědělský podnik mu praxi umožní. Při konání řízené praxe ve vlastním podniku stačí k jejímu doložení čestné prohlášení účastníka.

Pověřený vyučující provede na ohlášeném pracovišti každého účastníka v průběhu výkonu praxe alespoň jednu kontrolu jejího průběhu. V případě potřeby provede i nezbytnou instruktáž k obsahu praxe. Proto je nezbytné, aby ve smlouvě o poskytnutí praxe účastníkovi kurzu, popř. v čestném prohlášení, byla i doložka o umožnění přístupu na pracoviště zástupci vzdělávacího subjektu. Výlohy spojené s výkonem praxe si hradí účastník kurzu.

Zpracování projektu

Pojetí tématického celku

Zpracování absolventského projektu je povinnou součástí vzdělávacího obsahu kurzu. Jeho úspěšná obhajoba je navíc nezbytným předpokladem k získání osvědčení o absolvování kurzu. Má prokázat, že účastník umí zpracovat projekt cílený na inovaci a zefektivnění stávající výrobní činnosti nebo na zavedení nové zemědělské výroby, např. na novou podnikatelskou aktivitu v oblasti jeho výrobního zaměření. Pokud účastník nechce zpřístupnit konkrétní údaje o své farmě nebo zveřejnit svůj budoucí podnikatelský záměr, mohou být zadávací údaje v projektu pozměněny nebo vyučující může účastníkovi zadat vzorový projekt.

V tématickém celku zpracování projektu vyučující nejprve účastníka seznámí se zásadami tvorby, monitoringu a vyhodnocení projektu. Předpokládá se, že projekt bude zpracován na PC. Pro vlastní zpracování projektu nebudou využívány hodiny určené pro prezenční studium. Vyučující-zadavatel projektu vyhlásí konzultační hodiny, ve kterých mohou účastníci získat požadované informace pro zpracování projektu. Projekt má obsahovat podnikatelský záměr, materiální, technické a finanční zabezpečení projektu a vyhodnocení, včetně očekávaných efektů z jeho realizace. Předpokládaný rozsah projektu je 10 - 20 stran. Součástí projektu je písemné vyjádření účastníka, že projekt zpracoval samostatně.

Rámcový obsah učiva

1. Zásady zpracování podnikatelského projektu

podnikatelský záměr, stanovení priorit, projektová studie, sběr dat a informací, analýza charakterizující problémy, soulad se státními a regionálními strategiemi, zabezpečení projektu, partneři, prostředky na realizaci (technické, materiální, personální, finanční), SWOT analýza (silné a slabé stránky, příležitosti, rizika a ohrožení), sledování realizace projektu (monitoring), hodnocení projektu (očekávané finanční a jiné efekty, vliv projektu na životní prostředí)

2. Zadání absolventského projektu

základní struktura projektu: informace o farmě, popis projektu (název, kde, co, jakým způsobem, kdy a za kolik chceme dosáhnout, formální úprava projektu, způsob realizace (vytvoření materiálně technických podmínek a zajištění finančních zdrojů), analýza.